

Dr. h.c. Anton Srholec, je slovenský rímskokatolícky kňaz a salezián, spisovateľ acharitatívny pracovník, zakladateľ a riaditeľ resocializačného centra RESOTY. Anton Srholec sa narodil ako jedno zo siedmich detí rodičov maloroľníkov. Študoval na gymnáziu v Skalici, v Trnave a v Šaštíne. Už v roku 1946 vstúpil do saleziánskej spoločnosti s cieľom venovať sa výchove chudobnej mládeže. Nakoľko v roku 1950 komunistický režim rozpustil všetky rehoľné spoločnosti, mohol maturovať v roku 1951 v Bratislave už ako civilná osoba.

Keďže mu nebolo v tom čase umožnené študovať teológiu, pre ktorú bol rozhodnutý, v roku 1951 sa pokúsil (ako mnoho iných mladých ľudí) ilegálne prekročiť hranice, aby v cudzine mohol dosiahnuť svoj cieľ.

Útek sa z dôvodu rozvodnenej rieky Moravy nevydaril, preto bol v skupine asi 20 podobne obžalovaných bohoslovcov a kňazov odsúdený za "trestný čin" pokusu o nepovolené prekročenie štátnych hraníc. Pojednávanie sa konalo pred Štátnym súdom v Bratislave, a skupina bola odsúdená spolu na 289 rokov väzenia. Anton Srholec na 12 rokov. Vo väzení strávil 10 rokov. Prevažnú časť z toho v uránových baniach v Jáchymove. (Pobyt v tomto koncentračnom tábore opísal vo svojej knihe Svetlo z hlbín Jáchymovských lágrov. Kniha neskôr vyšla aj v preklade do slovinského, nemeckého a anglického jazyka.) Z väzenia ho prepustili s posudkom: "Schopný vykonávať akúkoľvek manuálnu prácu."

Po návrate z väzenia bol ešte 10 rokov robotníkom. Neprijali ho ani za skladníka do továrne, preto pracoval na stavbách, v továrni na výrobu betónových prefabrikátov a pri vysokých peciach v Ostravských oceliarniach. Vo väzení, aj ako robotník stále študoval. Predovšetkým teológiu. V Ostrave mu bolo umožnené študovať aj cudzie jazyky, urobil si tam aj štátne skúšky z jazyka anglického a nemeckého. Po dva roky sa hlásil do kňazského seminára v Bratislave, ale nedali mu ani len odpoveď.

V roku 1969, v období tzv. Pražskej jari, dostal povolenie odísť na tri mesiace do Talianska.

Tamojší pobyt si predĺžil na jeden rok, aby mohol dokončiť teologické štúdiá na Pápežskej saleziánskej univerzite v Turíne. Za kňaza ho vysvätil, spolu s niekoľkými mladými mužmi z rôznych iných národov, pápež Pavol VI. dňa 17. mája 1970 v Ríme.

Je pozoruhodné, že v dobe, keď desaťtisíce ľudí z Česko-Slovenska emigrovali, Anton Srholec, i pri jeho znalostiach cudzích jazykov, čo by mu uľahčilo pobyt v emigrácii, sa vrátil domov v presvedčení, že tu môže byť osožnejší pre Cirkev i pre národ.

Po návrate, síce už ako kňaz, nemohol pôsobiť v duchovnej službe. Zamestnal sa ako kostolník v Blumentálskom kostole v Bratislave, kde mu neskôr tamojší dekan (kanonik Ladislav Mogyorossi) vybavil od štátnej správy povolenie vypomáhať i v kňazských prácach v tamojšom kostole. Srholec kládol hlavný dôraz na vystúpenia v kázňach, osobitne na kultúru slova, a zameriaval sa hlavne na počúvajúcu mládež. V tej dobe oslovil tisíce mladých ľudí. Blumentál sa stal oázou v normalizujúcej sa Bratislave. Štátna bezpečnosť, ktorá ho neustále sledovala, nemohla dovoliť toto ovplyvňovanie mládeže, preto mu zástupcovia štátnej moci odobrali súhlas pre Bratislavu, a biskup ho s ich vedomím poslal za správcu farnosti do Perneka. Štb mu nedala pokoj. Jedného večera roku 1975 niekto zaklopal na farské dvere v Perneku s prosbou, že chce dať tajne pokrstiť dieťa. Po otvorení neznámi muži Srholca napadli, zbili, a od vážnejších zranení ho zachránili iba susedia. Nakoľko napriek tomu do Perneka chodilo veľa veriacich priateľov, po troch rokoch ho preložili do Veľkého Zálužia a nakoniec, doslova za trest, do Záhorskej Vsi. V roku 1985 mu odobrali štátny súhlas na celkové účinkovanie v duchovnej správe s uvedením dôvodov, že jeho činnosť sa nezhoduje s predstavami Úradu pre veci cirkevné. Bol vyšetrovaný pre svoju aktívnu účasť na slávnostiach na Velehrade, kde na púti 7. júla 1985 zorganizoval mládežnícky program. Stal sa opäť robotníkom. Posledné štyri roky pred dôchodkom pracoval ako robotník v sklade, najprv v Ružinovskej nemocnici v Bratislave a potom v Doprastave.

V roku 1989 využil Anton Srholec právo pracujúceho občana a odišiel do starobného dôchodku. Ako dôchodca je činný v Slovenskom Helsinskom výbore pre práva menšín v slovenskej sekcii Spoločnosti pre Vedu a Umenie, bol členom rady Konta Nádeje, je činný v Konfederácii politických väzňov a v iných spoločenských a sociálnych organizáciách. Je tiež členom Medzinárodného Ekumenického Združenia (IEF), Teologického fóra, kde sa stretáva s podobne zmýšľajúcimi teológmi na slovenskej úrovni. Podporuje pokrok teologického výskumu ako príspevok k obrode nášho národa a duchovnej obnovy, čím sa snaží prispieť k uskutočneniu zásad Druhého vatikánskeho koncilu na Slovensku. Nakoľko ovláda nemecký jazyk zúčastňuje sa teologických seminárov v Nemecku, kde má veľa vzácných priateľov (napr. biskup Kamphaus z Limburgu, nebohý teológ Karl Rahner, rakúska veľvyslankyňa Gabriele Matzner – Holzer) a delí sa s nimi o svoje skúsenosti so životom podľa viery v skromnejších podmienkach našej malej krajiny.

V roku 1992 americkí veriaci ocenili jeho záslužnú činnosť v prospech Cirkvi a zariadili mu pozvanie amerického prezidenta Clintona na modlitbu s raňajkami (Prayer breakfast).

Od roku 1992 sa venuje bezdomovcom, pre ktorých zriadil domov v bratislavskej mestskej časti Podunajské Biskupice, za ktorý vzal na seba zodpovednosť. V domove zvanom RESOTY je ubytovaných 60 bezdomovcov a 40 ich dochádza ambulantne. Je to neštátne občianske

združenie, ktoré žije zo sociálnych príspevkov bezdomovcov a z pomoci dobrodincov. K Srholcovi sa stále hlásia i tí, ktorí sú na okraji v spoločnosti, v cirkvi, alebo inakšie postihnutí občania.

Popri sociálnej činnosti venuje sa publicistike. Prispieva do rôznych periodík, venuje sa prednáškovej a poradenskej činnosti pri sociálnych projektoch, hlavne, čo sa týka bezdomovcov. Počas komunistického režimu veľa rokov podporoval a písal do samizdatových časopisov. Vtedy napísal knižičky: Experiment lásky, Nová rodina v novom svete (1989) a Každodenné zamyslenia.

Vyznamenania

V júni 1999 Trnavská univerzita v Trnave mu udelila titul Dr.h.c. za prácu v sociálnej sfére.

V septembri 1999 mesto Skalica mu udelilo Čestné občianstvo mesta.

V októbri 1999 dostal cenu Kardinála Königa ako ocenenie za prácu pre vieru a slobodu.

V rokoch 1995, 1999, 2002 a 2003 bol laureátom, v roku 2001 hlavným laureátom ocenenia Dar roka od Slovenskej humanitnej rady.

V roku 2003 mu prezident Rudolf Schuster prepožičal štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy.

V roku 2004 mu Ústredie slovenskej kresťanskej inteligencie udelilo Cyrilo–Metodskú medailu.